Bijlage

Integrale ketenbrede voortgangsrapportage Verbeterprogramma Maatschappelijke Veiligheid

In deze ketenbrede voortgangsrapportage doen alle betrokken ketenpartners, te weten het Openbaar Ministerie (OM), de politie, het Centraal Justitieel Incasso Bureau in de rol van het AICE(Administratie en Informatiecentrum Executieketen), het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) en de Justitiële informatie dienst (Justid) verslag van de vorderingen. De rapportage volgt de inhoud en structuur van het Verbeterprogramma Maatschappelijke Veiligheid (hierna: verbeterprogramma) dat is opgesteld door het OM. Allereerst worden de vier deelprojecten van het verbeterprogramma behandeld: DNA; Uitvoering gerechtelijke bevelen tot voorlopige hechtenis en gevoelige zaken; Executie van vrijheidsstraffen; BOPZ. Een groot deel van de maatregelen is inmiddels gerealiseerd of in een ver gevorderd stadium. Voor elk deelproject wordt de stand van zaken op elke maatregel beschreven.
In het verbeterprogramma worden ook maatregelen benoemd met betrekking tot de IT-Verbeteragenda en maatregelen die betrekking hebben op het slagvaardig en doelmatig functioneren van het OM, de hoofdverantwoordelijkheid voor de behandeling van strafzaken en voor een gediversifieerde samenstelling van het College van procureurs-generaal van het OM. Hoewel deze maatregelen een ander karakter hebben dan genoemde vier deelprojecten, en vallen onder programma's met een langere looptijd en bredere scope, worden deze ook in deze voortgangsrapportage beschreven.

<u>1. DNA</u>
Naar aanleiding van het verbeterprogramma zijn voor DNA-V de volgende maatregelen getroffen. De resultaten hiervan worden onderstaand per maatregel uiteengezet.
1.1 – herstelactie OM;
1.2 - actieve opsporing (inhaalactie politie);
1.3 - verkorting doorlooptijden;
1.4 - kwantitatieve en kwalitatieve versterking administratieve DNA blokken;
1.5 - verruiming spreekuren en verhoging opkomstpercentage;
1.6 - versterking coördinatietaak AICE bij openstaande DNA-V bevelen;
1.7 - aanpassing GPS-DNA.

Ad 1.1 – Herstelactie
De parketten hebben in samenwerking met de politie de herstelactie op de nog niet gegeven bevelen tot afname van celmateriaal en opvolging ten aanzien van nog openstaande bevelen tot afname van celmateriaal uitgevoerd. Dit om te bewerkstelligen dat in gevallen waarin in het verleden na veroordeling ten onrechte geen DNA-bevel is afgegeven, dit alsnog zou gebeuren. Voor de herstelactie is eerst een inventarisatie gemaakt van de sinds mei 2010[1] gehanteerde query en de historie van wijzigingen van deze query tot en met 2015. Vervolgens is deze onder meer gecontroleerd op toepassing van de Wet DNA-V voor wat betreft het Wetboek van Strafrecht, de Opiumwet, de Wet Wapens en Munitie, de Wet Militair Strafrecht, de Wet Internationale Misdrijven, de Wegenverkeerswet 1994 en de Wet Economische Delicten. Op deze wijze is een overzicht gekregen van die strafbare feiten die ten onrechte niet waren opgenomen in de tot dan toe gehanteerde query en kon worden vastgesteld welke veroordeelden ten onrechte geen bevel tot DNA-afname hadden gekregen en dat alsnog moesten ontvangen.

---

[1] Op 1 mei 2010 is de wet DNA-V volledig ingevoerd: alle veroordeelden voor een misdrijf waarvoor voorlopige hechtenis vallen sinds die datum onder het bereik van de wet.

De resultaten van de herstelactie zijn als volgt. Aan veroordeelden waaraan in de periode vanaf 1 mei 2010 ten onrechte geen bevel was gegeven is alsnog een bevel gegeven waar dat volgens de Wet DNA-V, gelet op de misdrijven waarvoor zij waren veroordeeld, wel had dienen te gebeuren. In totaal 4664 parketnummers zijn opnieuw beoordeeld door de DNA-blokken van de parketten en in 2992 gevallen is alsnog een DNA-bevel gegeven. In 1672 gevallen is om uiteenlopende redenen (bv. veroordeelde is inmiddels overleden, er is reeds een bevel gegeven in een andere zaak) besloten geen bevel uit te vaardigen. Alle veroordeelden zijn inmiddels ingepland op een contactdag/spreekuur bij de politie (t/m juni 2016) of gesignaleerd in OPS als er geen adres bekend is of de veroordeelde niet is komen opdagen op een contactdag/spreekuur.
Van 2134 veroordeelden (tweederde van alle personen die een bevel hebben ontvangen) is inmiddels ook daadwerkelijk celmateriaal afgenomen. Van deze groep zijn inmiddels 1712 DNA-profielen (meer dan de helft van alle personen die een bevel hebben ontvangen) verwerkt en opgenomen in de DNA-databank.

<table>
<tr><th>Herstelactie:</th><th>Waarvan:</th><th>Waarvan:</th><th>Waarvan:</th></tr>
<tr><td rowspan="4">4664 parketnummers beoordeeld</td><td rowspan="3">2992 bevel gegeven</td><td rowspan="2">2134 celmateriaal afgenomen</td><td>1712 in databank</td></tr>
<tr><td>422 nog niet in databank</td></tr>
<tr><td>858 nog geen celmateriaal afgenomen</td><td rowspan="2"></td></tr>
<tr><td>1672 geen bevel gegeven</td><td></td></tr>
</table>

Het projectteam DNA-V monitort wanneer de veroordeelde op het spreekuur bij de politie moet verschijnen, of celmateriaal is afgenomen, of de veroordeelde na afname een bezwaarschrift heeft ingediend, wanneer het celmateriaal van de veroordeelde door het NFI is omgezet in een DNA-profiel en of er sprake is van een hit/match met het DNA-profiel op sporen in andere strafzaken. Alsdan wordt door het OM de hit nader bekeken en wordt een besluit genomen over nadere opvolging.

Ad 1.2 – .Actieve opsporing (Inhaalactie politie)
De actie van de afname van DNA bij veroordeelden met bekend adres (1748) is afgerond. De politie heeft van 1448 veroordeelden DNA afgenomen. Van in totaal een kleine 300 veroordeelden is om uiteenlopende redenen geen DNA afgenomen. Redenen hiervoor zijn o.a.: in het buitenland gedetineerd; het land uitgezet; geëmigreerd; woonachtig in het buitenland; vooralsnog onvindbaar.

Begin december 2015 is er door de politie in nauwe samenwerking met het Administratie- en Informatie Centrum voor de Executieketen (AICE, onderdeel van het CJIB) en de Justitiële informatiedienst (Justid) begonnen met de analyse van de veroordeelden zonder bekend adres via interne en externe bronnen om de verblijfplaats van de DNA-V veroordeelden alsnog te achterhalen. Daarbij is gebruik gemaakt van de beschikbare adressen in de systemen binnen de strafrechtsketen. Voor de analyse is gebruik gemaakt van het meest actuele bestand in het opsporingsregister. Op de peildatum van 29 november 2015 stonden er 12.403 DNA-V gesignaleerden in het opsporingsregister. De voorlopige conclusie van de analyse is dat van 10% van de groep gesignaleerden DNA-V zonder adres bekend er aanwijzingen zijn dat deze waarschijnlijk nog in Nederland verblijven. De politie start met de opsporing van deze 10%. Van de overige 90% zijn geen aanknopingspunten gevonden. Deze groep, waarvan het merendeel vermoedelijk niet meer in Nederland verblijft (o.a. uitgezette vreemdelingen en uitgeleid door de Dienst Terugkeer en Vertrek, geëmigreerd met een niet traceerbaar adres in het buitenland, een zwervend bestaan leiden of zich anderszins bewust onvindbaar maken voor justitie), is voor de opsporingsinstanties zeer moeilijk te

traceren. Deze personen blijven in het OPS gesignaleerd staan, dus bij een contact met de politie kan het bevel tot afname van celmateriaal alsnog worden geëffectueerd.

Ad 1.3 – Verkorting doorlooptijden
Gelet op het maatschappelijk belang van DNA-onderzoek bij veroordeelden voor de opsporing van verdachten, moet het celmateriaal zo snel mogelijk na het vonnis worden afgenomen. Het OM zet met de politie in op verkorting van de totale termijn waarbinnen het celmateriaal moet zijn afgenomen na afgifte van het bevel. Daartoe worden door politie en OM voorbereidingen getroffen voor verkorting van de doorlooptijden. Deelmaatregelen die het verkorten van de doorlooptijd reeds ondersteunen worden beschreven onder 1.4, 1.5 en 1.6. In de komende maanden zal concreet blijken in welke mate de implementatie van die maatregelen zorgen voor een merkbare en wezenlijke daling van de doorlooptijd. Hiertoe zal de doorlooptijd van 'nieuwe instroom van DNA-waardige veroordelingen' nauwgezet worden gemonitord. Parallel hieraan zullen politie en OM gezamenlijk verder blijven werken aan verdere mogelijkheden om knelpunten en obstakels die het procesverloop vertragen aan te pakken om zo de doorlooptijd verder te verkorten.

Ad 1.4 – Kwantitatieve en kwalitatieve versterking van de DNA-V blokken
Om de verkorting van de doorlooptijden te realiseren wordt de capaciteit van de DNA-V blokken versterkt. Het College heeft besloten elk eerstelijns DNA-V blok dat bevelen opmaakt en veroordeelden plant op spreekuur (eerstelijns parketten) te versterken met een coördinator. Hiermee zijn de parketten voldoende toegerust om te voldoen aan de procesbeschrijving DNA-V en hiermee te werken aan daadwerkelijke verkorting van de doorlooptijden.

Ad 1.5 – Verruiming spreekuren en verhoging opkomstpercentage
In nauwe samenwerking tussen politie, NFI en OM wordt gewerkt aan optimalisering van het proces om celmateriaal te kunnen afnemen (zie 1.3) Door de doorlooptijden te verkorten en het opkomstpercentage van 1e contactdag te vergroten, wordt beoogd om van meer veroordeelden celmateriaal af te kunnen nemen. In verband met de herstelacties is het aantal DNA-spreekuren bij de politie in 2016 (tijdelijk) verruimd. Ook wordt gekeken naar het verschuiven van spreekuren om de capaciteit zo optimaal mogelijk beschikbaar te laten zijn voor de veroordeelden die een bevel tot afname hebben ontvangen.

Ad 1.6 - Versterking coördinatietaak AICE bij openstaande DNA-V bevelen
Het Administratie- en Informatie Centrum voor de Executieketen (AICE), onderdeel van het CJIB, kan de coördinatietaak bij openstaande DNA-V bevelen aanzienlijk versterken. Daartoe is een voorstel opgesteld dat ziet op:

a. digitalisering van bevelen tot aanhouding ten behoeve van DNA-afname;
b. versterking van monitorfunctie en informatievoorziening richting politie, departement en OM. Zoals het periodiek verstrekken van landelijke overzichten van openstaande DNA-V bevelen;
c. optimale registratie en opvolging van signalen die komen uit de strafrechtsketendatabase (SKDB), te weten: met betrekking tot meldingen van overlijden en adreswijzigingen;
d. het persoonsgericht koppelen van zaken; d.w.z. dat het AICE aan de voorkant van het proces controleert of er nog andere zaken openstaan waarvoor celmateriaal dient te worden afgenomen. Hiermee worden dubbele signaleringen voorkomen.

Deze activiteiten vormen het sluitstuk op de in gang gezette activiteiten om het huidige DNA-V werkproces te versterken.

Ad 1.7 – Aanpassing GPS-DNA
De noodzakelijke ICT-verbetermaatregelen worden gefaseerd geïmplementeerd. De maatregelen zien onder andere op verbetering van de prestaties van GPS-DNA, verbetering van monitoring,

berichtenverkeer en het herstel van fouten. De komende maanden hebben de meest urgente technische en functionele verbeteringen de grootste aandacht.

<u>2. Uitvoering rechterlijke bevelen gevangenneming en Gevoelige Zaken</u>
Alle maatregelen van dit deelproject waren bij het uitbrengen van het Verbeterprogramma reeds geïmplementeerd (per 1 november 2015). Dit betrof een viertal maatregelen:
2.1 - nieuw gevaarscriterium voor een gevoelige zaak;
2.2 - de werkwijze voor uitvoering van rechterlijke bevelen gevangenneming;
2.3 - de werkwijze met betrekking tot internationale signaleringen;
2.4 - uitvoering bevel gevangenneming bij politie op niveau operationeel leidinggevende.

Ad 2.1 - Nieuw gevaarscriterium voor een gevoelige zaak
Deze maatregel is per 1 november 2015 gerealiseerd. De ‘Gebruikershandleiding Landelijke Applicatie Zicht-op-Zaken’ (ZOZ) is per die datum aangevuld met een nieuw criterium voor een gevoelige zaak: ‘Zaken waarbij de (psychische) problematiek van de persoon van de verdachte duidt op een mogelijk gevaar voor de veiligheid van de samenleving.’ Indien een zaak voldoet aan dit criterium dient deze net als andere gevoelige zaken te worden geregistreerd in het ZOZ-systeem en regelmatig in het ZOZ-overleg te worden besproken. Ook dient nadrukkelijk te worden gekeken welke afstemming met de bestuurlijke omgeving nodig is en dient bij appel een zorgvuldige overdracht plaats te vinden aan de advocaat-generaal.

Ad 2.2 - Werkwijze voor uitvoering van rechterlijke bevelen gevangenneming
Cruciaal bij een door de rechtbank of het Hof gegeven bevel gevangenneming is dat de verdachte automatisch en terstond door de administratie wordt gesignaleerd ter aanhouding. De noodzakelijke acties van de officier van justitie en de administratie zijn vastgelegd in de procesbeschrijving ‘Signalering na een bevel gevangenneming of een bevel opheffing schorsing voorlopige hechtenis’ , die is toegezonden aan de parketten. Verder heeft het College besloten dat ook de tenuitvoerlegging van een bevel gevangenneming van het gerechtshof wordt belegd bij de officier van justitie, omdat daar het relevante netwerk en de actuele informatie aanwezig is. Deze maatregelen waren op 1 november 2015 gerealiseerd.

Ad 2.3 - Werkwijze met betrekking tot internationale signaleringen
Ook de reeds bestaande landelijk uniforme ‘Procedure voor internationale signaleringen’ is opnieuw onder de aandacht van de parketten gebracht. Deze maatregel was op 1 november 2015 gerealiseerd.

Ad 2.4 - Uitvoering bevel gevangenneming bij politie op niveau operationeel leidinggevende.
Het OM heeft met de politie afgesproken dat in het geval van een bevel gevangenneming de opdracht tot aanhouding ter uitvoering van het bevel gevangenneming wordt verstrekt op het niveau van een operationele chef bij het onderdeel van de recherche waar het onderzoek loopt of heeft gelopen. Deze maatregel was op 1 november 2015 gerealiseerd.

<u>3. Executie van vrijheidsstraffen</u>
Hoewel de commissie Hoekstra geen aanbevelingen heeft gedaan ten aanzien van de tenuitvoerlegging (executie) van vrijheidsstraffen, zijn in het verbeterprogramma toch twee maatregelen opgenomen om de tenuitvoerlegging van vrijheidsstraffen in zaken als die van Van U. te versnellen en inzichtelijker te maken. Bij die maatregelen spelen het OM, de politie, AICE en Justid een belangrijke rol. Het gaat om de volgende twee maatregelen:
3.1 - 24/7 toegang van de politie tot het overzicht van vrijheidsstraffen;
3.2 - persoonlijke prioritering voor de tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf.

Beide maatregelen moeten in onderlinge samenhang en in combinatie met het als gevoelig aanmerken van een zaak (zie 2.1), worden gezien. Mede door dit samenstel aan maatregelen wordt zoveel mogelijk voorkomen dat (verwarde) personen, die een gevaar vormen voor de maatschappelijke veiligheid, in vrijheid verkeren, terwijl tegen hen een onherroepelijke en executeerbare vrijheidsstraf open staat.

Ad 3.1 - 24/7 toegang van de politie tot het overzicht van vrijheidsstraffen
Om op zo kort mogelijke termijn mogelijk te maken dat de politie op elk moment kennis kan nemen van onherroepelijke vrijheidsstraffen, ook indien die nog niet als uitvoeringsopdracht zichtbaar zijn in de politiesystemen, is per 29 april als (tijdelijke) werkwijze de benodigde informatie door AICE en OM 24/7 beschikbaar gemaakt. Het AICE heeft daartoe met een beperkte IT-aanpassing het OM gemachtigd tot inzage in hun informatiesysteem voor behandeling van verzoeken buiten kantooruren. De politie heeft daartoe de mensen geïnstrueerd en kan in voorkomende gevallen contact opnemen met de (piket)officier, waarop kan worden besloten de veroordeelde direct uit de zelfmeldprocedure te halen en de vrijheidsstraf ten uitvoer te leggen. Hiervoor is het zelfmeldbeleid van het OM aangepast en is een (keten)instructie opgesteld waarin is beschreven hoe gehandeld moet worden indien de geschetste situatie zich voordoet. Daarnaast wordt gewerkt aan een definitieve oplossing: onderzocht wordt op welke wijze het mogelijk wordt de politie 24/7 geautomatiseerd landelijk inzicht te geven in het overzicht van executeerbare vrijheidsstraffen en wordt toegewerkt naar ruimere beschikbaarheid buiten kantooruren van het AICE. Planning is dat voor de zomer zicht is op de definitieve werkwijze en implementatietermijn daarvan.

Ad 3.2 - Persoonlijke prioritering voor de tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf
Per 1 november 2015 is de ‘Gebruikershandleiding Landelijke Applicatie Zicht-op-Zaken’ (ZOZ) aangevuld met een nieuw criterium voor een gevoelige zaak: ‘Zaken waarbij de (psychische) problematiek van de persoon van de verdachte duidt op een mogelijk gevaar voor de veiligheid van de samenleving.’ Indien een zaak voldoet aan dit criterium dient deze als een gevoelige zaak behandeld te worden (zie 2.1). Daarnaast is in het verbeterprogramma bepaald dat bij veroordeelden die aan het gevaarscriterium voldoen en op het moment van vonnis niet gedetineerd zijn, reeds vroegtijdig wordt aangegeven dat bij de tenuitvoerlegging van de straf persoonlijke prioritering gewenst is. Dit betekent dat, indien die prioriteit is aangegeven, na onherroepelijk worden van het vonnis zal worden overgegaan tot versnelling van de tenuitvoerlegging van de vrijheidsstraf, waarbij de zelfmeldprocedure niet zal worden toegepast.
Implementatie van deze maatregel vraagt een, bij voorkeur geautomatiseerd, bericht met de prioritering van het OM aan het AICE. De verantwoordelijke officier van justitie of (als er na het instellen van appel informatie beschikbaar komt die daartoe aanleiding geeft) de Advocaat-Generaal voorziet de zaak van prioritering via een daartoe beschikbaar veld in de systemen van het OM. Het AICE zal dit vervolgens door moeten vertalen in een opdracht aan de politie. De politie zal na ontvangst van de opdracht deze veroordeelde versneld insluiten middels actieve opsporing. De aanpassing van het zelfmeldbeleid voorziet hierin. De verdere verkenning van deze maatregel, met als doel te komen tot een gestroomlijnd ketenwerkproces, is in april 2016 afgerond. Vervolgens wordt in beeld gebracht wat de impact is voor de keten, wanneer de (ICT) implementatie kan worden gerealiseerd en wat de totale kosten in de keten zijn.

4. BOPZ
De realisatie van de verbetermaatregelen in het deelproject BOPZ kan niet los worden gezien van het lopend wetgevingsprogramma (invoering Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg, Wet zorg en Dwang en Wet forensische zorg). Ook wordt afgestemd met het Aanjaagteam Verwarde Personen.

Pilot

Voor de lange termijn is er de opdracht om de rol van het OM in de keten te vernieuwen (met gemeente, politie en GGZ-instellingen). In overleg met de beide departementen (V&J en VWS) is bepaald dat gewerkt wordt aan drie onderwerpen: “ketensamenwerking rondom de actieve verzoekersrol OM”, “sluitende aanpak” en “periodiek regionaal overleg”. Een interdepartementale werkgroep, uitgebreid met inbreng vanuit de GGZ, politie en eventueel nog andere partijen, gaat deze onderwerpen coördineren.

Het onderwerp “ketensamenwerking rondom de actieve verzoekersrol OM” wordt uitgevoerd in de vorm van een pilot in de regio’s Rotterdam, Midden-Nederland en Oost-Nederland. In de pilot zal worden gekeken naar mogelijkheden voor het toevoegen van extra informatie vanuit de GGZ en de Veiligheidshuizen aan het BOPZ-dossier ten behoeve van de rechter. In de pilot zal ook de mogelijkheid tot uitbreiding van de aanwezigheid van de officier ter zitting worden onderzocht. Het gaat dan met name om de situatie dat, ondanks dat zich geen strafbaar feit heeft voorgedaan, uit casusoverleg naar voren is gekomen dat de aanwezigheid van de officier, gelet op de kans op ernstig gevaar voor de samenleving, gewenst is.

De “sluitende aanpak” wordt nader uitgewerkt door het Aanjaagteam Verwarde Personen. Om gemeenten en ketenpartners te stimuleren hun eigen sluitende aanpak op te zetten, worden concrete handvatten geboden in de vorm van negen bouwstenen. Deze worden beschreven in de tussenrapportage van het Aanjaagteam, die u door de Minister van VWS is toegezonden bij brief van 19 februari jl. (Kamerstukken II 2015–2016, 25 424, nr. 304). Deze aanpak kan, maar hoeft lang niet altijd te leiden tot een verzoek om een rechterlijke machtiging. Het aanjaagteam verwarde personen ondersteunt de komende periode een zestal ‘verdiepingsregio’s’ waarin gewerkt wordt aan deze negen bouwstenen om te komen tot een sluitende aanpak. Hierin komt onder andere de regionale samenwerking aan de orde.

Onderdeel van de regionale samenwerking is de inrichting van “periodiek regionaal overleg”. Dit overleg is ook onderdeel van het wetsvoorstel verplichte GGZ. Een werk- en een stuurgroep met vertegenwoordigers van OM, GGZ en VNG gaan een samenwerkingsprotocol opstellen, om de regio’s te ondersteunen bij de samenwerking tussen relevante ketenpartners. Onderwerpen in het samenwerkingsprotocol zijn onder andere: bereikbaarheid, verantwoordelijkheidsverdeling, het aanbod van verplichte zorg in de regio en gegevensuitwisseling.

Naast bovengenoemde drie onderwerpen omvat het deelproject zes concrete maatregelen:
4.1 - actief opvragen en toevoegen relevante stukken;
4.2 - aanwezigheid van de officier op een BOPZ zitting;
4.3 - initiëren consult psychiater crisisdienst;
4.4 - handleiding en BOPZ cursus;
4.5 - signalering casusoverleg;
4.6 - optimaliseren/herbouw BOPZ-Omnis.

Ad 4.1 – Actief opvragen en toevoegen relevante stukken voor BOPZ dossier

Alle parketten gaan op zo kort mogelijke termijn politiemutaties en justitiële documentatie toevoegen aan BOPZ dossiers. Om de parketten hiertoe in staat te stellen is extra capaciteit beschikbaar gesteld. Het OM en de politie werken samen aan een eenduidige werkwijze voor de aanlevering van politiemutaties. Ter verdere ondersteuning van de uitvoering van deze maatregel is bovendien een procesmodel opgesteld dat in een landelijke bijeenkomst met BOPZ officieren is besproken. Het nog verder verrijken van de BOPZ dossiers op basis van informatie uit de GGZ en Veiligheidshuizen zal worden beproefd en uitgewerkt in de pilot “ketensamenwerking rondom de actieve verzoekersrol OM” .

Ad 4.2 - Aanwezigheid van de officier op een BOPZ zitting
De hiervoor genoemde uitbreiding van de formatie voor BOPZ taken voorziet ook in de aanwezigheid van de officier ter zitting in twee specifieke gevallen. Ten eerste is dit de situatie dat voorlopige hechtenis zal worden opgeheven of geschorst, of zal aflopen, en de officier een BOPZ-vordering noodzakelijk acht, gezien de persoon van de verdachte en de bescherming van de maatschappij. De tweede situatie betreft een verdachte die weigert mee te werken aan een NIFP- of PBC-rapportage; de officier kan dan via het NIFP een beoordeling door een onafhankelijk psychiater entameren t.b.v. een eventuele aanvraag voor een rechterlijke machtiging of inbewaringstelling. Het hiervoor genoemde procesmodel omvat ook de te volgen werkwijze voor deze maatregel.
Mogelijkheden tot uitbreiding van de aanwezigheid van de officier ter zitting zullen worden onderzocht in de pilot "ketensamenwerking rondom de actieve verzoekersrol OM" die in 2016 wordt uitgevoerd. Het gaat dan met name om de situatie dat uit het casusoverleg waaraan het OM heeft deelgenomen naar voren is gekomen dat de aanwezigheid van de officier gewenst is, gezien de kans op ernstig gevaar voor de samenleving, ook al heeft zich geen strafbaar feit voorgedaan.

Ad 4.3 – Initiëren consult psychiater crisisdienst
Indien de politie het OM in kennis stelt van de aanhouding van een persoon met psychische problemen, die wordt verdacht van een licht strafbaar feit waarvoor hij strafrechtelijk niet voor langere tijd kan worden vastgehouden en waarvan ook het vermoeden bestaat dat deze persoon zorg nodig heeft, verzoekt het OM de politie een consult te vragen bij een psychiater van de crisisdienst. Doel hiervan is de mogelijkheid te bezien van een BOPZ-traject en van vrijwillige zorg. Daarnaast neemt de officier uiteraard een beslissing over de strafvervolging. Deze werkwijze werd, bij de oplevering van het verbeterprogramma, door de meeste parketten reeds in praktijk gebracht. De werkwijze is opgenomen in het genoemde procesmodel

Ad 4.4 – Handleiding en BOPZ cursus ontwikkelen
Voor de hiervoor genoemde werkwijze (initiëren consult psychiater crisisdienst) hanteren alle ZSM- en weekdienstofficieren bij het nemen van deze beslissingen de Handleiding "*Een persoon met psychische problemen heeft een strafbaar feit gepleegd*". De handleiding dient als basis voor verdere kennisoverdracht via in company trainingen door de BOPZ officieren aan de ZSM- en weekdienstofficieren. Bij de pilot "ketensamenwerking rondom de actieve verzoekersrol OM" wordt bovendien geïnventariseerd welke verdere behoeften aan aanvullende opleidingen er zijn.

Ad 4.5 – Signalering casusoverleg
Deze maatregel dient er toe dat de ZSM/weekdienstofficier zorg draagt voor melding aan het Veiligheidshuis t.b.v. een casusoverleg gemeente, GGZ, politie en OM bij repeterend strafbaar gedrag / ernstige overlast in combinatie met psychische problematiek. Dit hangt samen met de eerder genoemde te ontwikkelen "sluitende aanpak" en de verdere ontwikkeling van casus-overleggen in het land

Ad 4.6 – Optimaliseren/herbouw BOPZ-OMNIS
Een belangrijke randvoorwaarde voor het deelproject BOPZ is de investering in het OM-systeem BOPZ-OMNIS (Bijzondere Opneming in Psychiatrische Ziekenhuizen-OM Nieuw Informatie Systeem) waardoor de documenten efficiënter opgeslagen en geraadpleegd kunnen worden.
Voor de korte termijn is een onderhoudsplan gemaakt waarbij de volgende zaken worden aangepakt: a) performance, b) het genereren van brieven, c) automatische opslaan documenten en d) mogelijkheden van uitbreiding beschikbaarheid applicatie (buiten kantooruren). Met de voorgenomen verbeteringen moet de gebruiker sneller en efficiënter kunnen werken met BOPZ-OMNIS en hoeft de gebruiker minder (handmatige) correcties te plegen. Ook kan de gebruiker buiten de kantooruren BOPZ-OMNIS gebruiken. De oplevering wordt in de tweede helft van 2016 verwacht.

Verder wordt in 2016 vanwege de nieuwe wetgeving een voorverkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden om de uitvoering van de taken in het kader van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg te ondersteunen. Bij deze voorverkenning worden de eisen en mogelijkheden geïnventariseerd die de nieuwe wetgeving en de toepassing en uitvoering daarvan (ketenbreed) met zich meebrengt. Hiermee wordt voorzien in de voorbereiding van een meer fundamentele herbouw van BOPZ-OMNIS.

<u>5.Maatregelen IT-verbeteragenda</u>
5.1 Programma Digi-OM/DWS/VPS
5.2 Modernisering IV infrastructuur OM2020

Ad 5.1 - Programma Digi-OM/DWS/VPS
De programma's Digi-OM (Programma Digitaal Werken Openbaar Ministerie), DWS (Digitaal Werken in de Strafrechtsketen) en VPS (Versterking Prestaties Strafrechtketen) zijn gericht op de realisatie van het digitaal werken in de strafrechtketen en daarmee op het verbeteren van de uitwisseling van de gegevens tussen politie, het OM, de rechtspraak en de executiepartners. De kans op tekortkomingen in datakwaliteit en mogelijke onvolkomenheden bij uitwisseling van gegevens zal sterk afnemen. Het programma Digi-OM heeft de afgelopen periode een aantal voorzieningen gerealiseerd en geïmplementeerd om de informatiepositie van de professional te verbeteren en de digitale uitwisseling met ketenpartners te verbeteren. Inmiddels is een project gestart om de dossiers door politie digitaal te laten toezenden aan het OM. Dit bevordert de snelheid en kwaliteit van het aanleveren van processen-verbaal en gegevens doordat de data niet opnieuw overgetypt hoeft te worden. Ook is een applicatie 'Onderzoek' ontwikkeld voor het afhandelen van de heimelijke bevoegdheden door de officier van justitie en de RC.

Ad 5.2 - Modernisering IV infrastructuur OM2020
Het OM is gestart met het moderniseren van haar verouderde informatievoorziening. Hierbij is de uitdaging om deze constellatie de komende jaren om te zetten naar een omgeving die veel efficiënter en goedkoper wordt en waarin sneller kan worden ingespeeld op nieuwe vragen om business cases en nieuwe vormen van informatie. Het modulair vernieuwen van functionaliteit en het gebruik van servicearchitectuur staat centraal. Deze technologische vernieuwing is inmiddels gestart. De eerste applicaties waarbij de informatie uit GPS (Geïntegreerd Processysteem Strafrecht) op basis van services worden ontsloten zijn gerealiseerd en in gebruik genomen. De applicatie 'Onderzoek' is bijvoorbeeld ontwikkeld op een modern ontwikkelplatform met een aansluiting op GPS met behulp van services.
De infrastructurele vernieuwing van de strategische bedrijfsapplicaties en infrastructuur voor meer stabiliteit en continuïteit is gestart. Het programma High Availability heeft als doel om de kritische bedrijfsapplicaties en infrastructuur te laten voldoen aan de volgende eisen: vereenvoudigen door minder complexe architectuur, hogere (99,9%) beschikbaarheid, flexibiliteit, betere performance, schaalbaar, beter beheersbaar en goedkoper.
Deze vernieuwingen zijn nodig om het ICT fundament te versterken en vormen daarmee de basis onder de maatregelen van het Verbeterprogramma.

<u>6. Overige maatregelen</u>
6.1 Diversifiëring samenstelling college van procureurs-generaal
6.2 honorair AG's
6.3 OM2020 en Ontwikkeling balans tussen professionele verantwoordelijkheid en bedrijfsmatige ondersteuning

Ad 6.1 - Diversifiëring samenstelling college van procureurs-generaal
De commissie-Hoekstra heeft aanbevolen de samenstelling van het College van procureurs-generaal meer te diversifiëren. Hiertoe is een wetsvoorstel in behandeling dat het mogelijk maakt ook een niet-jurist tot procureur-generaal te benoemen.

Ad 6.2 - honorair AG's
De zaak van Van U. is in hoger beroep behandeld door een honorair advocaat-generaal (AG). Het College heeft besloten dat inzet van honorair AG's (op oproepbasis) wordt stopgezet. Deze maatregel was bij de aanbieding van het Verbeterprogramma reeds gerealiseerd.

Ad 6.3 - OM2020 en Ontwikkeling balans tussen professionele verantwoordelijkheid en bedrijfsmatige ondersteuning
Het thema 'hoofdverantwoordelijk voor de behandeling van strafzaken' wordt invulling gegeven via twee lijnen: I) binnen de processen die direct gerelateerd zijn aan 'gevaarzetting bij verwarde personen'; die lijn is uitgewerkt binnen het verbeterprogramma in de deelprojecten (DNA; Uitvoering gerechtelijke bevelen tot voorlopige hechtenis en Gevoelige zaken; Executie van vrijheidsstraffen; BOPZ); II) in brede zin, in alle primaire processen, dwars door het hele verbeterprogramma heen. Deze tweede lijn wordt separaat van het verbeterprogramma uitgewerkt door het College. Het gaat hierbij om de ontwikkeling van een visie op de lange termijn voor een juiste balans tussen professionele verantwoordelijkheid enerzijds en een efficiënte en effectieve bedrijfsmatige ondersteuning anderzijds.
Het OM werkte reeds met het programma OM 2020 aan het anders en beter organiseren van zowel de inhoud van het werk als de bezetting in vijf onderscheiden werkomgevingen. Deze transitie, gericht op fundamentele verbetering van de kwaliteit van (uitvoering van) de primaire processen, krijgt nu verdieping en versnelling op de invulling van de vraag hoe de verantwoordelijkheid voor de strafzaak beter tot zijn recht kan komen. Anders gezegd; hoe de officier van justitie in een veranderende omgeving het werk – hier en nu – kwalitatief verantwoord kan blijven uitoefenen en hoe deze kwaliteit beter geborgd kan worden.
Daartoe is, met het aantreden van een nieuwe Procureur-Generaal in het voorjaar van 2016 het meerjarige programma 'Strafvordering OM2020' gestart, om de juridische en organisatorische basis structureel op orde te brengen. Strafvordering OM2020 richt zich op de borging van de strafvorderlijke kwaliteit in de kritische werkprocessen van het OM met als doel de juridische professional *beter te equiperen* om de wettelijke taak preciezer uit te voeren. Vanuit het programma wordt geïnvesteerd in het tot in detail in kaart brengen van de wettelijke taken uit het Wetboek van Strafvordering en aanverwante regelingen, waarna bezien wordt hoe de juridische en organisatorische borging van deze taken binnen de parketten plaatsvindt. Huidige projecten en initiatieven die deze borging versterken worden in het programma geïntegreerd.
De strafzaak en de professionaliteit waarmee deze wordt behandeld blijven een prominente centrale positie innemen (zoals dat in het kader van programma OM2020 reeds nadrukkelijk is ingezet). Het vertrekpunt voor de procesgerichte aanpak ligt in de juridische legitimiteit, hetgeen leidt tot het beter enten van de bedrijfsvoering, waaronder de informatietechnologie, op de eisen die het Wetboek van Strafvordering aan de strafzaak en de officier van justitie stelt.
De strafvorderlijke processen zijn leidend in het programma, maar kunnen nooit tot succes leiden wanneer de uitvoering en ondersteuning daarvan niet goed zijn ingevuld. Essentiële onderdelen van het programma zijn dan ook de menselijke kant (opleiding en implementatie), de sturing en borging van kwaliteit en realisatie van een betere informatievoorziening (zowel zaaks- als stuurinformatie).